

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor bakalářské práce: Petr Nuska

Název práce: *Amulety a talismany v transkulturní perspektivě*

Oponent práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Vedoucí práce: PhDr. et Mgr. Martin Rychlík, Ph.D.

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předmětem bakalářské práce Petra Nusky je teoretická analýza amuletů a talismanů v transkulturní perspektivě. Tyto artefakty jsou studovány jako „předměty magické potřeby, v užším slova smyslu předměty sloužící k magické ochraně jedince.“ V této souvislosti cítím jako nezbytné ocenit již samu volbu tématu. Amulety a talismany totiž představují kulturní univerzálie, které jsou rozšířeny ve většině kultur a umožňují hlouběji pochopit normativní a ideový vztah člověka k transcendentnu v mezikulturní perspektivě. Jak autor správně konstatuje, jedná se o fenomény s nesmírnou variační šíří, které se vyskytují ve všech historických obdobích, jsou i nadále významnou součástí širších náboženských systémů a dodnes plní řadu svých tradičních funkcí. Navzdory významu, který tyto artefakty představují jako předmět etnologického a antropologického výzkumu, neexistuje v českém prostředí syntetická vědecká monografie, která by měla aspirace této bakalářské práce: „Otevřít v tuzemském prostředí problematiku amuletů a talismanů jako seriózní antropologické téma“ (str. 11). V tomto smyslu lze práci Petra Nusky označit za tvořivý a podnětný příspěvek k antropologii náboženství.

KONCEPCE A STRUKTURA PRÁCE

Charakteristickým rysem celé práce je důsledná autorova snaha o uplatnění holistické, komparativní a interdisciplinární perspektivy. Práci tvoří čtyři relativně samostatné části, ve

kterých autor z různých úhlů pohledu analyzuje zvolenou problematiku. Expozici celé práce tvoří úvodní část, v níž autor vymezuje základní kategorie své práce a s nimi spjatých příbuzných pojmů. Druhá část práce je věnována analýze amuletů a talismanů v kontextu magie. Autor prezentuje fenomén magie v širších souvislostech náboženského myšlení z hlediska poznatků psychologie, antropologie a religionistiky. Pozornost věnuje také „činitelům magických operací“ a fenoménu „uhranutí“. Třetí část práce, která tvoří jádro zkoumané problematiky, zahrnuje analýzu amuletů a talismanů v transkulturní perspektivě. Autor zde pečlivě a velmi kompetentně popisuje a interpretuje různé podoby a formy „talismanické magie“ a s nimi spjaté principy. Na základě vlastní taxonomie (klasifikačního principu) talismanické magie dokázal zpracovat a systematicky prezentovat velké množství poznatků a dat o talismanech a amuletech v rozsáhlé časové i geografické perspektivě. Tato část práce je do té míry autorská a inovativní, že si zaslouží po drobných úpravách publikovat. Logické vyústění celé práce představuje čtvrtá část věnovaná krátké úvaze nad místem a rolí talismanů a amuletů v současném světě. Práce má promyšlenou koncepci a logickou strukturu, jež umožňuje syntetizovat teoretická s konkrétním empirickým materiálem, který autor ve své práci použil.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

V průběhu obhajoby cítím jako užitečné, aby Petr Nuska seznámil komisi se závěry, k nimž dospěl ve své bakalářské práci v následujících oblastech:

1. Jakou roli hrají amulety a talismany v moderní a postmoderní společnosti?
2. Jak lze vtisknout „starým datům“, které máme o talismanech a amuletům „nový smysl“ a zasadit je do kulturologické perspektivy?

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Obecně je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Autor dobře formuloval cíl své práce a podřídil mu celkovou koncepci i metodiku zpracování jednotlivých tématických okruhů. Odborný přínos je možné vidět v autorově snaze holisticky a mezioborově analyzovat velké množství různě rozptýlených dat a informací o zkoumaném tématu a jeho schopnosti zpracovat je do podoby ucelené syntetické práce. Autor prokázal nadstandardní kompetenci v dané problematice a úspěšně využil své analytické schopnosti pro komparativní analýzu. Práce je napsaná čtivým, odborným a přitom i laikům dobře srozumitelným jazykem. Je vybavena kvalitním poznámkovým aparátem (105 poznámek pod čarou), reprezentativním seznamem použité odborné literatury a působivou obrazovou přílohou. Vzhledem k antropologické a kulturologické relevantnosti zkoumané problematiky a vysoké obsahové i formální úrovni předloženého textu, doporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě .

V Praze 25.4.2012

PhDr. Václav Soukup, CSc.